

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

siden, så havde den været meget lettere at foretage, og så havde hele boligsituationen set bedre ud, hvilket også ville gavne bevægeligheden på arbejdsmarkedet. Det er rigtigt. En vis undskyldning har man dog i, at udviklingen indtil 1950 gav tro på, at det, der var 1946-lovens mål, at holde lejen nede i nærheden af førkrigslejens niveau, i det store og hele kunne nås. Men da Koreakrigen kom med de kolossale prisstigninger, ikke mindst for byggeriet, blev huslejeudligningen et stort og meget vanskeligt spørgsmål.

Det nytter imidlertid ikke at se tilbage; det gælder om at se situationen, som den er i dag, og så handle. Jeg kan dog ikke afholde mig fra en bemærkning. Jeg hørte for lidt siden, at den konservative ordfører, det ærede medlem hr. Thestrup, udtalte — jeg beder om tilladelse til at citere —:

„I mit parti har vi meget tidligt erkendt huslejestoppets uheldige følger og gang på gang påvist, at tanken om at fastholde huslejeniveauer, der tilhørte en svunden tid, var en umulighed, men man har ikke villet høre på os.“

Jeg må tilstå, at jeg forstår ikke helt, hvad det ærede medlem hentyder til, og jeg kan ikke afholde mig fra at sige, at da vi havde en venstre-konservativ regering, en regering Erik Eriksen med en konservativ boligminister, kom der intet initiativ til en udligning. Boligministeren foretog et lille-bitte tilløb, men han trak sig omgående forskrækket tilbage. Men ét er dog opnået: jeg tror, at der i befolkningen i dag er en ret almen forståelse for nødvendigheden af en større udligning, selv om visse mindre lejerkrædse fortsat mener, at deres begunstigede stilling skal opretholdes.

Men hvorfor nu ikke frigive lejen helt, hører man ofte sige. Simpelt hen fordi der mange steder i landet endnu er bolig-mangel. Konsekvensen af en fuld frigivelse er uoverskuelig. I ikke ringe omfang vil lejen utvivlsomt i første omgang blive tvunget langt op over, hvad den, når bolig-

mangelen er ophørt, vil kunne bære, og det vil have ulykkelige følger for mange mindre velstillede medborgere.

Med hensyn til de fremsatte lovforslag hilser jeg med tilfredshed, at lejen frigives i de mindre kommuner med indtil 3 000 indbyggere — medmindre kommunalbestyrelsen bestemmer noget andet — da der erfaringsmæssigt ikke er boligmangel dér, og ligeledes, at der er adgang til frigivelse i kommuner med op til 20 000 indbyggere. Det tror jeg også, alle de tidligere talere er enige med mig i.

Man kan imidlertid spørge, om forhøjelsen af lejen i det gamle byggeri med indtil 30 pct. af 1939-lejen i byer og købstæder i løbet af 2 år er tilstrækkelig til en fuld udligning. Det er det næppe i alle tilfælde. Der vil utvivlsomt være lejligheder, relativt moderne lejligheder, således mange af dem, der er bygget i 1930'erne, der ville kunne tåle en større forhøjelse. Men den gamle boligmasse er så uensartet med hensyn til kvalitet og leje i forhold dertil, at man, når man skal tillade ensartede forhøjelser, må udvise en vis forsigtighed. Uoverkommelig administration med mange gnidninger ville det afstedkomme, hvis man skulle tillade forskellige lejeforhøjelser for de forskellige lejligheder. Man må derfor slå sig til tåls med generelle lejeforhøjelser og holde sig i underkanten af, hvad man skønner de gamle lejligheder i det lange løb kan bære af forhøjelser. Ellers ville man på grund af den stadig eksisterende bolig-mangel risikere, at lejen for mange lejligheders vedkommende kom for højt op, og ingen er i dag i stand til nøjagtigt at bedømme, hvorledes befolkningens vurdering af nye og gamle lejligheder vil være, når lejen bliver fri. Personlig tror jeg, at en stadig stærkt voksende del af befolkningen vil foretrække en moderne, mindre lejlighed med de lettelser, dette indebærer for husførelsen, og derfor tror jeg ikke, at man generelt tør tillade en større stigning end de foreslåede 30 pct., hvad jeg forstår at de foregående ordførere, også venstres og de konservatives, er enige i.